

Ez a hiánypótló mű olyan űrt kíván betölteni irodalomtudományunkban, amely nemcsak feltűnő, hanem talán megmagyarázhatatlan is. A római szerelmi elégia Tibullus, Propertius és Ovidius nevével fémjelzett műfaja az Augustus-korban jelenik meg, és aztán gyorsan el is tűnik. Közvetlen módon nem folytatódik a közép-kor szerelmi költészetében sem, de közvetett hatása annál jelentősebb. A férfi és női szerepek ábrázolása, az udvarlási rituálék megjelenítése vagy a rábeszélés retorikája sokat köszönhet a római szerelmi elégiának akkor is, ha ez a szövegeken nem látszik magától értetődő módon, a hatás azonban a humanizmus korától kezdve nyilvánvaló és erőteljes. Hajdu Péter könyve tehát a római irodalom történetében rövid életű műfaj bemutatásával egyben az európai szerelmi költészet egyik legfontosabb ókori forrását is vizsgálja. A gyors, lendületes, korszerű szemléletű és probléma-érzékeny narratíva finom érzékkel ragadja meg azokat a kérdéseket a római szerelmi elégiával kapcsolatban, amelyek a legszélesebb horizontokat nyitják meg. Az egyes fejezetek nem kronológiai elrendezésben, hanem különböző irányokból és különböző elméleti keretek alkalmazásával kísérletezve elemzik azt a jelenséget, amelyet római szerelmi elégiának lehet nevezni. Ilyen keret a műfaj körülhatárolhatósága, az etikai kritikai szempont, a narratológia és az elhallgatás poétikája. A tárgyalást azonban mindvégig meghatározza az a két belátás, hogy a műfaj középpontjában egy *fikció* helyezkedik el, és hogy a római szerelmi elégia alapvetően komikus műfaj.

A recAntik az ELTE Humán Tudományok Kutatóközpontja Irodalomtudományi Intézetének könyvsorozata, amely a klasszikus ókori irodalommal foglalkozó monográfiákat és tematikus tanulmánygyűjteményeket tesz közzé. A sorozat címe által felidézett *recantare* ige ambivalens jelentésű: egyaránt utalhat a hagyomány továbbírására és megtagadására. Ezek az ellentétes gesztusok egyszerre irányítják az antik irodalom újraolvasását és újraértelmezését, mely folyamatos feladata és hajtóereje az európai kultúrának – benne a magyar irodalomtudománynak éppúgy, mint az ókortudománynak. A sorozat célja, hogy ez az újraértelmezés az irodalomtudomány legfrissebb eredményeiből kiindulva történjen.

A római szerelmi elégia

HAJDU PÉTER

RECANTIK · 2

HAJDU PÉTER

A római szerelmi elégia